

лжх, като от купища разтопен метал. Чернило някакво повея от горите и душност замени хладината им. Вадички и горски потоци, чешми и кладенци, блата и гйолища, бари и мочур — всичко пресжхна. Добитжци гинеха за вода, изпокриха се весели птички. Тежко с разтворени човки, запрехвжрчаха зажднели гарвани, и унитото им грачене разкжсваше от скржб селяшкото сжрдце. Щжрка замислено закрачи по изсжхналите мочури. Чучулиги задушени от страшната мараня падаха от висинето мржтви, с изплезени езичета, с уста пжлни с алена кржв, извряла из мжничкото, пукнато, песнопойно сжрдчице“ (т. I, стр. 108). Малко след това, в сжщия разказ, е изобразена друга картина с по-широк замах и очертани подробности вжв фигурите — цжрковна лития за джжд: „Трябваше човек да види тжжното шедствие на литията, за да му се свие сжрдцето от скржб. Наредени на джлга печална вжрволица, в жрволица, като голяма гжсеница из полето, селяните — измжчени, боси, гологлави — мжлчливо вжрвяха след белите черковни хоржгви. По лицата на всички се чете тжга и покаяние, от сбжрчените им чела капе еджр пот. Босите им крака ровят жежкия пясжк и вдигат облак от златен прах, който покрива цялото шедствие и прави черни браздуляци по изпотените лица на селяните. Над голите им глави пече адско слжнце. Тежка миризма от тамян и восжк се носи наоколо. По цели часове те обикалят селото, кржстосват полето, после се спират, окржжават свещеника и джлго се молят. И под това адско нажежено небе, в тая страшно запалена атмосфера, посред това безкрайно изгоряло поле, едвам се чува плачевния припев на тия убитй от скржб и безнадежност човешки сжщества: Господи помилуй! . . .“

В живописно нарисуваните и наситени с вжздух и светлина природни и селски видове Елйн-Пелин не е пестелив в багрите, не е умерен в подробностите и неговите картини — понякога миниатюрни, понякога развлечени — често страдат от претрупаност в тия вжжшни подробности. Сравнително по-умерен, по-прибран и стегнат от кжм подробности е в рисунака на цяла фигура или силуета на лицето. Фигурата в разказите е обрисувана живо с няколко едри линии, ала, при все че има изпжкнал вид, често пжти не е избягнат и характера й на обикновена скица. Стжилка (В задушница) е скицирана тжй: „Джлга, джлгообразна, кокалеста женица, русулява, с очи сиви, с нарочно стиснати, широки уста, страховно пазящи едри бели зжби, ала добра и грижлива кжщовница“. Силуетите на двама от петтимата косачи имат този вид: „Младия косач беше сух, мускулест момжк, сжс живи светли очи и печално лице, почти детинско. Най-стария беше около